

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvye yuddhakāṇḍē

॥ *ṣaṇṇavatitamaḥ sargaḥ* ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ ṣaṇṇavatitamaḥ sargaḥ ॥

sugrīvēṇa rākṣasasēnāyāḥ saṃhārō virūpākṣasya vadhaśca

*tathā taiḥ kṛttagātraistu
daśagrīvēṇa mārgaṇaiḥ |
babhūva vasudhā tatra
prakīrṇā haribhistadā ॥ 6.96.1 ॥*

*rāvaṇasyāprasahyaṃ taṃ
śarasampātamēkataḥ |
na śēkuḥ sahituṃ dīptaṃ
pataṅgā jvalanaṃ yathā ॥ 6.96.2 ॥*

*tē'ditā niśitairbāṇaiḥ
krōśantō vipradudruvuḥ |
pāvakārciḥsamāviṣṭā
dahyamānā yathā gajāḥ ॥ 6.96.3 ॥*

*plavaṅgānāmanīkāni
mahābhrāṇīva mārutaḥ |
saṃyayau samarē tasmin
vidhaman rāvaṇaḥ śaraiḥ ॥ 6.96.4 ॥*

kadanaṃ tarasā kṛtvā
 rākṣasēndrō vanaukasām |
 āsasāda tatō yuddhē
 tvaritaṃ rāghavaṃ raṇē || 6.96.5 ||

sugrīvastān kapīn dṛṣṭvā
 bhagnān vidrāvitān raṇē |
 gulmē suṣēṇaṃ nikṣipya
 cakrē yuddhē drutaṃ manaḥ || 6.96.6 ||

ātmanaḥ sadṛśaṃ vīraṃ
 sa taṃ nikṣipya vānaram |
 sugrīvō'bhimukhaṃ śatruṃ
 pratasthē pādapāyudhaḥ || 6.96.7 ||

pārsvataḥ pṛṣṭhataścāsyā
 sarvē vānarayūthapāḥ |
 anujagmurmahāśailān
 vividhāṃśca vanaspatīn || 6.96.8 ||

nanarda yudhi sugrīvaḥ
 svarēṇa mahatā mahān |
 pōthayan vividhāṃścānyān
 mamanthōttamarākṣasān || 6.96.9 ||

mamarda ca mahākāyō
 rākṣasān vānarēśvaraḥ |
 yugāntasamayē vāyuḥ
 pravṛddhānagamāniva || 6.96.10 ||

rākṣasānāmanīkēṣu

śailavarṣaṃ vavarṣa ha |
aśmavarṣaṃ yathā mēghaḥ
pakṣisaṅghēṣu kānanē || 6.96.11 ||

kāpirājavimuktaistaiḥ

śailavarṣaistu rākṣasāḥ |
vikīrṇasīrasaḥ pētu -
rvikīrṇā iva parvatāḥ || 6.96.12 ||

atha saṅkṣīyamānēṣu

rākṣasēṣu samantataḥ |
sugrīvēṇa prabhagnēṣu
nadatsu ca patatsu ca || 6.96.13 ||

virūpākṣaḥ svakaṃ nāma

dhanvī viśrāvya rākṣasaḥ |
rathādāplutya durdharṣō
gajaskandhamupāruhat || 6.96.14 ||

sa taṃ dvīpamathāruhya

virūpākṣō mahābalaḥ |
nanarda bhīmanirhrādaṃ
vānarānabhyadhāvata || 6.96.15 ||

sugrīvē sa śarān ghōrān

visasarja camūmukhē |
sthāpayāmāsa cōdvignān
rākṣasān sampraharṣayan || 6.96.16 ||

sō'tividdhaḥ śitairbāṇaiḥ
 kapīndrastēna rakṣasā |
 cukrōśa ca mahākrōdhō
 vadhē cāsya manō dadhē || 6.96.17 ||

tataḥ pādapamuddhṛtya
 śūraḥ sampradhanō hariḥ |
 abhipatya jaghānāsya
 pramukhē taṃ mahāgajam || 6.96.18 ||

sa tu prahārābhihataḥ
 sugrīvēṇa mahāgajaḥ |
 apāsarpad dhanurmātraṃ
 niśasāda nanāda ca || 6.96.19 ||

gajāt tu mathitāt tūrṇa -
 mapakramya sa vīryavān |
 rākṣasō'bhimukhaḥ śatruṃ
 pratyudgamyataḥ kapim || 6.96.20 ||

ārṣabhaṃ carma khaḍgaṃ ca
 pragṛhya laghuvikramaḥ |
 bhartsayanniva sugrīva -
 māsasāda vyavasthitam || 6.96.21 ||

sa hi tasyābhisaṅkruddhaḥ
 pragṛhya vipulāṃ śilām |
 virūpākṣasya cikṣēpa
 sugrīvō jaladōpamām || 6.96.22 ||

sa tāṃ śilāmāpatantīm
 dṛṣṭvā rākṣasapuṅgavaḥ |
 apakramya suvikrāntaḥ
 khaḍgēna prāharattadā || 6.96.23 ||

tēna khaḍgaprahārēṇa
 rakṣasā balinā hataḥ |
 muhūrtamabhavad bhūmau
 viśaṃjña iva vānaraḥ || 6.96.24 ||

sahasā sa tadōtpatya
 rākṣasasya mahāhavē |
 muṣṭim saṃvartya vēgēna
 pātayāmāsa vakṣasi || 6.96.25 ||

muṣṭiprahārābhihatō
 virūpākṣō niśācaraḥ |
 tēna khaḍgēna saṅkruddhaḥ
 sugrīvasya camūmukhē || 6.96.26 ||

kavacaṃ pātayāmāsa
 padbhyāmabhihatō'patat |
 sa samutthāya patitaḥ
 kapistasya vyasarjayat || 6.96.27 ||

talaprahāramaśanēḥ
 samānaṃ bhīmaniḥsvanam |
 talaprahāraṃ tad rakṣaḥ
 sugrīvēṇa samudyatam || 6.96.28 ||

naipuṅyānmōcayitvainam
 muṣṭinōrasi tāḍayat |
 tatastu saṅkruddhatarah
 sugrīvō vānarēśvaraḥ || 6.96.29 ||

mōkṣitam cātmanō dṛṣṭvā
 prahāram tēna rakṣasā |
 sa dadarśāntaram tasya
 virūpākṣasya vānarah || 6.96.30 ||

tatō'nyam pātayat krōdhā -
 cchaṅkhadēsē mahātalam |
 mahēndrāśanikalpēna
 talēnābhihataḥ kṣitau || 6.96.31 ||

papāta rudhiraklinnaḥ
 śōṅitam hi samudgiran |
 srōtōbhyastu virūpākṣō
 jalam prasravaṇādiva || 6.96.32 ||

vivr̥ttanayanaṁ krōdhāt
 saphēnaṁ rudhirāplutam |
 dadṛśustē virūpākṣam
 virūpākṣataram kṛtam || 6.96.33 ||

sphurantaṁ parivartantaṁ
 pārthēna rudhirōkṣitam |
 karuṇam ca vinardantaṁ
 dadṛśuḥ kapayō ripum || 6.96.34 ||

tathā tu tau saṃyati samprayuktau
tarasvinau vānararākṣasānām |
balārṇavau sasvanatuśca bhīmau
mahārṇavau dvāviva bhinnasētū || 6.96.35 ||

vināśitaṃ prēkṣya virūpanētraṃ
mahābalaṃ taṃ haripārthivēna |
balaṃ samētaṃ kapirākṣasānā -
mudvṛttaṅgāpratimaṃ babhūva || 6.96.36 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
yuddhakāṇḍē ṣaṅṅavatitamaḥ sargaḥ ||